

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម
របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលជំនុំព្រលានយន្តហោះ
អន្តរជាតិភ្នំពេញថ្មី រោងក្រុមហ៊ុន OCIC និង ប្រជាពលរដ្ឋម្ចាស់ដី

យើងខ្ញុំជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលមានរាយនាមខាងក្រោម កំពុងតាមដានដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ វិវាទដីធ្លី រវាងក្រុមហ៊ុន OCIC និង ប្រជាពលរដ្ឋម្ចាស់ដីនៅតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ព្រលានយន្តហោះអន្តរជាតិភ្នំពេញថ្មី។ យើង ខ្ញុំបានពិនិត្យឃើញថា វិវាទនេះកាន់តែមានភាពធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ ដោយពុំមានដំណោះស្រាយសមស្រប ហើយឈានដល់ ការប៉ះទង្គិចគ្នាដោយហិង្សាទ្រង់ទ្រាយធំមួយបានកើតឡើងនៅថ្ងៃទី១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ រវាងប្រជាពលរដ្ឋដែល ជាម្ចាស់ដី និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់រដ្ឋាភិបាល បានបណ្តាលអោយពលរដ្ឋម្នាក់បានរងរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ហើយប្រជា ពលរដ្ឋម្ចាស់ដីធ្លីចំនួន៣០នាក់ត្រូវបានចាប់ខ្លួនមួយរយៈ ហើយមានការដោះលះ។ ក្នុងចំណោមនោះ មានប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួន ០៩នាក់ រួមមានស្ត្រីចំនួន ៤នាក់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅតុលាការ និងត្រូវឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងពន្ធនាគារ ខេត្តកណ្តាលកាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ ក្រោមការចោទប្រកាន់ពីបទហិង្សាដោយចេតនាមានស្ថានទម្ងន់ ទោស ញុះញង់ឱ្យប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋជាអាទិ៍ និងប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈមានស្ថានទម្ងន់ទោស ហើយទើប ត្រូវបានដោះលែងនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន និងដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការកាលពីថ្ងៃទី ២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១។

យើងខ្ញុំបានសង្កេតឃើញថា បញ្ហាកំពុងធ្ងន់ធ្ងរនេះ គឺដោយសារក្រុមហ៊ុនអមដោយអាជ្ញាធរបានចាប់ផ្តើម ចូលគ្រប់គ្រងឈូសឆាយលើដីអភិវឌ្ឍន៍ព្រលានយន្តហោះថ្មី ដែលបានប៉ះពាល់ដល់ដីកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់ប្រជា ពលរដ្ឋ ខណៈមិនទាន់មានការឯកភាពលើតម្លៃសំណងសមស្របមួយ ហើយតម្លៃសំណងដែលកំណត់ជាឯកតោភាគី ដោយក្រុមហ៊ុននិងអាជ្ញាធរផ្តល់ឱ្យពួកគាត់នៅជាប់ឆ្ងាយពីតម្លៃទីផ្សារនាពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលប្រជាពលរដ្ឋមិនអាច ទទួលយកបាន ព្រោះមិនអាចយកថ្លៃសំណងនោះទៅទិញដីទំហំប៉ុនគ្នានឹងដីបាត់បង់ នៅក្នុងភូមិឃុំរបស់ពួកគាត់នៅ ជុំវិញទីតាំងអភិវឌ្ឍន៍ព្រលានយន្តហោះអន្តរជាតិភ្នំពេញថ្មីនោះបានទេ ហើយបញ្ហានេះបានបណ្តាលឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ ម្ចាស់ដីបានប្រើប្រាស់សិទ្ធិស្របច្បាប់ ទាមទារឱ្យមានដំណោះស្រាយសមរម្យដែលពួកគាត់អាចទទួលយកបាន ។

យោងតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូបមានសិទ្ធិពេញលេញ ពិសេស យោងតាមមាត្រា៤៤ បានចែងថា ជនណាក៏ដោយ ទោះជាបុគ្គលក្តី ជាសមូហភាពក្តី មានសិទ្ធិជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ...។ កម្មសិទ្ធិឯកជនស្របច្បាប់ ស្ថិតនៅក្រោមការគាំពារនៃច្បាប់ ហើយដែលនឹងដកហូតកម្មសិទ្ធិពីជនណាមួយនោះ លុះ ត្រាតែប្រយោជន៍សាធារណៈត្រូវបានធ្វើ ក្នុងករណីដែលច្បាប់បានបញ្ញត្តិទុក ហើយត្រូវផ្តល់សំណងជាមុន ដោយ សមរម្យ និងយុត្តិធម៌។

ម្យ៉ាងទៀតយោងតាមមាត្រា ២២ នៃច្បាប់អស្សាមិករណ៍ បានចែងថា ប្រាក់សំណងដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យម្ចាស់ អចលនវត្ថុ និង/ឬ ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ត្រូវគិតតាមថ្លៃទីផ្សារ ឬ ថ្លៃជំនួសនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញសេចក្តីប្រកាសស្តីអំពី

គម្រោងអស្សាមិករណ៍។ ពិសេសជាងនេះទៅទៀត សំណងត្រូវទូទាត់ជាសាច់ប្រាក់ ជាទ្រព្យ ឬ ជាសិទ្ធិជំនួសទៅតាម ភាពជាក់ស្តែងដោយមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់អចលនវត្ថុ និង/ឬ ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងពីគណៈកម្មការអស្សាមិករណ៍ (មាត្រា២៤នៃច្បាប់ដីដែល)។

យើងខ្ញុំជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលទទួលស្គាល់ពីភាពចាំបាច់ក្នុងការកសាងព្រលានយន្តហោះអន្តរជាតិភ្នំពេញថ្មី នេះ ដោយសារសេចក្តីត្រូវការអភិវឌ្ឍន៍នៃប្រទេសរបស់យើង ក៏ប៉ុន្តែយើងខ្ញុំសុំស្នើឲ្យស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមេត្តាផ្តល់សំណង ដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឲ្យបានសមរម្យស្របតាមថ្លៃទីផ្សារ ចៀសវាងនូវកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានការបង្ខិតបង្ខំ រក្សាបាននូវ ការគោរពសិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់គ្រប់ភាគី ស្របតាមបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដែលទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ទាក់ទងនឹងទំនាស់ដែលកំពុងកើតឡើងនេះ គួរត្រូវដោះស្រាយដោយសន្តិវិធី ពោលគឺត្រូវអញ្ជើញភាគី ទំនាស់មកចរចាគ្នា ដោយឈរលើផលប្រយោជន៍ និងសេចក្តីត្រូវការគ្រប់ភាគី។ គ្រប់ភាគីទំនាស់ និងអាជ្ញាធរគួររក្សា ឲ្យបាននូវភាពអហិង្សា។ យើងខ្ញុំជឿជាក់ថា ការឈរលើផលប្រយោជន៍ ឬ សេចក្តីត្រូវការគ្រប់ភាគី នឹងនាំឱ្យបញ្ហានេះ ត្រូវបានដោះស្រាយដោយសន្តិភាព។

ជាចុងបញ្ចប់ អង្គការសង្គមស៊ីវិលយល់ឃើញថា ដំណោះស្រាយដោយអហិង្សាពីគ្រប់ភាគី និង ការសម្រប សម្រួលដោយឈរលើគតិយុត្តិ ការធានាដល់សិទ្ធិម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនិងសំណងសមរម្យដល់សហគមន៍ដែលប៉ះពាល់ ជា មធ្យោបាយល្អបំផុតសម្រាប់ការដោះស្រាយនូវករណីទំនាស់នេះ។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមនេះចូលរួមគាំទ្រដោយ៖

1. សមាគមការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា (ADHOC)
2. អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សំលេងសហគមន៍ (BCV)
3. សម្ព័ន្ធសហជីពប្រជាធិបតេយ្យកម្មករកាត់ដេរកម្ពុជា (CCAWDU)
4. អង្គការមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (CCHR)
5. អង្គការសម្ព័ន្ធសហគមន៍កសិករកម្ពុជា (CCFC)
6. អង្គការមជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីការពារសិទ្ធិកុមារ (CCPCR)
7. សហព័ន្ធសហជីពកម្មករចំណីអាហារ និងសេវាកម្មកម្ពុជា (CFSWF)
8. អង្គការសម្ព័ន្ធភាពការពារសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (CHRAC)
9. អង្គការវិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា (CID)
10. សហភាពការងារកម្ពុជា (CLC)
11. អង្គការមជ្ឈមណ្ឌលអប់រំច្បាប់សហគមន៍ (CLEC)
12. បណ្តាញកសាងសន្តិភាពសហគមន៍ (CPN)

13. សហព័ន្ធសហជីពកម្មករនិយោជិតវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជា (CTWUF)
14. អង្គការគណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និង យុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា COMFREL
15. សមាគមបណ្តាញយុវជនកម្ពុជា (CYN)
16. អង្គការសមធម៌កម្ពុជា (EC)
17. សហព័ន្ធសហជីពឯករាជ្យ (INTUFE)
18. សមាគមសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ (IDEA)
19. អង្គការមជ្ឈមណ្ឌលសម្ព័ន្ធភាពការងារ និង សិទ្ធិមនុស្ស (សង់ត្រាល់)
20. អង្គការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន (YRDP)
21. សហគមន៍ដីធ្លី ក្រុម១៧៥ ខេត្តកោះកុង
22. សហគមន៍ដីធ្លីក្រុម ៧៦៦ ខេត្តកោះកុង
23. សហគមន៍ដីធ្លីក្រុម ១៩៧ ខេត្តកោះកុង
24. សហគមន៍ដីធ្លីក្រុម ៨៤៣ ខេត្តកោះកុង
25. សហគមន៍ដីធ្លីក្រុម ១២៩ ខេត្តកោះកុង
26. សហគមន៍ដីធ្លីក្រុម ៣៣ ខេត្តកោះកុង
27. សហគមន៍ដីធ្លីក្រុម ២០០ ខេត្តកោះកុង
28. សហគមន៍បុរីគីឡា
29. បណ្តាញសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចខេត្តបណ្តាលគិរីច័ន្ទន ៤៥ សហគមន៍
30. សហគមន៍ព្រលានយន្តហោះ SOS ថ្មីគោល
31. អង្គការសមាគមធាងត្នោត (STT)